

Korsbandsplastik

Gäller för: Anestesikliniken Växjö

Utförs på: Operationsenheten Växjö

Faktaägare: Fredrik Kullberg, överläkare

Skribenter: Barbara Hipp, Marie Sandén Tornberg, Anna-Marit Löfmark, Anette Jonasson, Emma Frejd, Eva Hagelberg, Anette Asthede Rydström.

Innehållsförteckning

1	Indikation	2
2	Preoperativa förberedelser.....	2
2.1	Patient:.....	2
2.2	Anestesi:.....	2
2.3	Operation.....	2
3	Särskild observanda	2
3.1	Anestesigång:.....	2
3.2	Operationsgång:.....	3
4	Position.....	3
5	Utrustning	3
6	Hygien.....	3
7	Elimination.....	3
8	Anestesi.....	3
9	Läkemedel övriga	4
10	Sterilutrustning	4
11	Peroperativ vård	4
12	Postop	4
12.1	Mobilisering.....	4
12.2	Läkemedel.....	4
12.3	Hud.....	4
12.4	Postoperativa hjälpmedel	5
12.5	Information till patienten	5

1 Indikation

Operationen görs artroskopisk. Oftast unga och aktiva patienter som har skadat det främre korsbandet, vilket oftast ersätts med en hamstringsgraft.

2 Preoperativa förberedelser

2.1 Patient:

- Patienten opereras dagkirurgiskt.
- Kontroll enligt WHO:s checklista för säker kirurgi.
- [Akuta operationer-rutiner och prioriteringar](#)
- [Preoperativa rutiner för slutenvårds- och dagkirurgiska patienter](#)
- [Preoperativa undersökningar inför operation på anestesi kliniken](#)
- [Premedicinering av vuxna inför operation](#)
- [Premedicinering till barn anestesi kliniken](#)
- [Preoperativ helkroppsdusch och hårkortning](#)- Lokala riktlinjer.
- [Preoperativa åtgärder för att undvika förväxlingar i samband med operativa ingrepp](#) - Operatör ska sidomarkera aktuell kroppsdel före anestesistart.
- [Trombosprofylax](#)
- Noggrann [trycksårprofylax](#)
- Patient ska ha fyllt i ” Svenska korsbandsregistret” tidigast 6 mån före operation. Om detta ej är gjort ska patienten fylla i det på preop (finns på internet, sök på ”svenska korsbandsregistret”).

2.2 Anestesi:

- Vidta nödvändiga profylaktiska åtgärder för att undvika peroperativ hypotermi, [Hypotermi – perioperativ profylax och behandling](#).
- [Barnanestesi Region Kronoberg](#)- Lokala riktlinjer
- [Rutiner för blodgruppering och BAS-test/blodbeställning på ortopedsektionen – lokala anvisningar](#)
- Blodgruppering: Nej.
- Bastest: Nej.

2.3 Operation

- Operationsbord med delade benplattor.
- Sidostöd och två rullstöd (ett litet och ett stort).
- Hårvaskning vid behov.

3 Särskild observanda

3.1 Anestesigång:

- Efter anestesistart kontaktas operatör samt antibiotikabehandling startas enligt riktlinjer – [Antibiotikaprofylax vid ortopedisk kirurgi](#).

- Var restriktiv med vätska!

3.2 Operationsgång:

Operationen sker via artroskop och små operationssnitt. Oftast används en operationsmetod där man tar en cirka 20 cm lång sena från hamstringsmuskeln på lårets baksida. Det nya korsbandet förankras vid de gamla fästena genom att borra en kanal i skenbenet och lårbenet.

Dubbelt stödbandage samt antitrombos strumpa dras på det opererande benet inne på operationssalen efter operationsslut. Kylförband.

4 Position

För position G:\Ane\Centralop\Omv_riktlinjer\Upplagningar\ort

Operatören ska vara med vid uppläggning av patienten före steriltvätt.

5 Utrustning

- Blodtomhetsapparat + manschett (placera manschett så högt upp på låret som det går).
- Sug- och diatermistapel.
- Artroskopistapel (på motsatt sida som ska opereras).
- Bairhugger.
- Werewolf Coblationssystem

6 Hygien

- Mössa- hjälmmodell.
- Munskydd.
- Slussning.
- [Arbetsklädsel](#) – Lokala anvisningar.
- [Personalföreskrifter för operationsavdelning](#) – Vårdhandboken.

7 Elimination

- Korttids-KAD sätts på patienten i samråd med narkosläkare. KAD sätts innan tvättning och dras efter operationen på op-sal. Pat ska bladderscannas postoperativt enligt riktlinjer.
- [Övervakning av urinblåsa i samband med operation-vuxna patienter](#) – lokala anvisningar.
- [Urinblåsekontroll perioperativt barn](#)

8 Anestesi

- I första hand generell anestesi med larynxmask.
- Alternativt spinalanestesi vid speciell indikation.
- **Uförande:** TCI Propofol/Remifentanyl/O2/Luft. Morfin 0,1-0,2mg/kg iv ges inför väckning.

- Komplettera med ultraljudsledd blockad av ipsilaterala n. saphenus (Ropivacain 7,5 mg/ml 10 ml) kan läggas om möjligt direkt efter sövning alternativt före väckning.

9 Läkemedel övriga

[PONV profylax – Lokala riktlinjer](#)

Överväg högdos Betametason 4 mg/ml 2-3 ml i smärtstillande syfte.

Lokalbedövning se plocklistor i pärm ”Ortopedoperationer” och på G-servern.
\\ltg\grupp\lsv\vaxjo\Ane\Centralop\Omv_riktlinjer\Operation\Ortopeden
instrumentlistor

10 Sterilutrustning

Se plocklistor i pärm ”Ortopedoperationer” och på G-servern.
\\ltg\grupp\lsv\vaxjo\Ane\Centralop\Omv_riktlinjer\Operation\Ortopeden
instrumentlistor

- Korsband hamstring
- Korsband TAPP
- Extraktion av skruv efter TAPP / Hamstring (artroskopiskt)

11 Peroperativ vård

[Peroperativ vård](#) – Vårdhandboken.

12 Postop

[Postoperativ riktlinje anestesikliniken Växjö](#)

12.1 Mobilisering

Högläge för att minska smärta, blödning och svullnad. Ingen kudde under knät. Kontrollera att patienten kan lyfta benet före uppstigning. Belasta enligt ordination (se journal).

12.2 Läkemedel

Antibiotika ges peroperativt enligt [antibiotikaguiden](#).

Eventuellt trombosprofylax enligt ordination.

12.3 Hud

Dubbelt stödbandage samt antitrombosstrumpa ska sitta på dygnet runt tills stygnen tas bort.

12.4 Postoperativa hjälpmedel

Kylförband på knäet ska följa med patienten hem samt två extra kylelement. Ska bytas var tredje timme så länge behov finns. Kyleffekten är inflammationshämmande vilket minskar smärta och svullnad.

Kryckor provas och lånas ut gratis till patienten. De återlämnas sedan till närmaste vårdcentral.

Vid ordination av ortos kontakta TeamOlmed.

12.5 Information till patienten

Patientinformation: [Ex Korsbandsplastik](#)

Träningsprogram [Inledande träning för opererad främre korsbandsskada](#).

Vid frågor uppmanas patienten ringa den sjukgymnasten man varit i kontakt med före operationen. Remiss för fortsatt träning hos sjukgymnast med start ca 2 veckor efter operationen.

Återbesök med röntgen efter 8 veckor.

Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela faktaägare.